

Ornitologická udalosť roka – 26. Medzinárodný ornitologický kongres v Tokyu

Ornithological event of the year – 26th International Ornithological Congress in Tokyo

Tradične po štyroch rokoch sa v dňoch 18. – 24. augusta 2014 v japonskom Tokyu konal 26. Medzinárodný ornitologický kongres (www.ioc26.jp). Kongres sa uskutočnil pod záštitou Medzinárodnej ornitologickej únie (IOU) a host'ujúcimi organizáciami boli Japonská ornitologická spoločnosť (The Ornithological Society of Japan) a Rikkyo univerzita. Výboru konferencie predsedal prezident IOU prof. Dr. Franz Bairlein (Nemecko), nad vedeckým programom držal záštitu prof. Dr. Erik Matthysen (Belgicko). Kongres prebiehal v kampuse Rikkyo univerzity, v mestskej časti Ikebukuro. Kongresu sa zúčastnilo okolo 1200 ornitológov zo 64 krajín sveta.

Odborné tematické sekcie kongresu boli rozdelené na 32 hlavných referátových sekcií (niektoré mali aj viac častí), 45 sympózií, 15 diskusií pri okrúhlom stole a 2 zasadnutia výborov koordinácie výskumu. Referátové sekcie mali nasledovné tematické oblasti: 1. Biogeografia a paleontológia, 2. Interakcie vták – človek, 3. Poznávanie a vydávanie signálov, 4. Synekológia (ekológia spoločenstiev), 5. Ochránárske techniky, 6. Rozmnožovacie správanie, 7. Disperzia, 8. Evolúcia, 9. Synekológia 2, 10. Ochrana 1, 11. Evolučná ekológia, 12. Populačná štruktúra, 13. Sexuálne správanie 2, 14. Globálna zmena, 15. Hormóny a stres, 16. Životná história, 17. Ochrana 2, 18. Sociálne interakcie, 19. Migrácia 1, 20. Parazity a imunita, 21. Fylogeografia a fylogenetika, 22. Fyziológia, 23. Demekológia (populačná ekológia), 24. Evolučná morfológia, 25. Ochrana migrujúcich vtákov, 26. Migrácia 2, 27. Choroby, 28. Sexuálne správanie 1, 29.

Vzorce krmenia, 30. Funkčná morfológia, 31. Spev a 32. Druhovú ochranu. Nezávisle sa realizovali nasledovné sympóziá: 1. Avifauna čínskych Himalájí: história, ekológia, (nie?) budúcnosť, 2. Ryžové polia ako modelový systém na štúdium vtáčej ekológie a ochrany, 3. Svetlo v tme: ako umelé nočné osvetlenie ovplyvňuje správanie a ekológiu vtákov?, 4. Vtáky a agroekosystémy: skúsenosti z trópov, 5. Súčasný pokrok v štúdiu Psittaciformes: hniezdna biológia, populačná ekológia a fylogeografia, 6. Vtácie reintrodukcie v meniacom sa prostredí, 7. Pochopme, čo vtáky skutočne vidia: k novej syntéze vizuálneho vnímania a metódam štúdia sfarbenia, 8. Prečo záleží na vtákoch: ekologické funkcie, ekosystémový servis a hodnota pre spoločnosť u vtákov, 9. Hlasová komunikácia a hlasové riadenie u suboscinných a oscinných spevavcov, 10. Fyziologické faktory ovplyvňujúce migračné stratégie, 11. Invázne druhy a ochrana vtákov na tichomorských ostrovoch, 12. Evolúcia a adaptácie správania vodných vtákov letiacich vo vzduchu a vo vode, 13. Vtáčia disperzia: dôsledky pre speciáciu, stavbu spoločenstva a migráciu, 14. Neurálna plasticita a zlepšovanie a pokles poznávania u vtákov, 15. Sociálna komplexita, hlasová komunikácia a spolupráca, 16. Radarová aeroekológia, 17. Fylogeografia vtákov vo východnej Ázii, 18. Hniezdna predácia vtákov: nové perspektívy, 19. Vtácie neurosteroidy: biosyntéza a biologický účinok, 20. Zmyslové a molekulárno-genetické mechanizmy migračných znakov, 21. Vtáci hniezdny parazitizmus – nové zistenia a nové záhady, 22. Požiare a odpovede vtáčích populácií,

23. Vývojový stres vtáčieho spevu: môžu stresory skorého veku konštruovať fyziológiu a správanie v drsných podmienkach?, 24. Plasticita v tvorbe vtáčieho spevu, 25. Nepôvodné vtáky ako prírodné experimenty: ekologická a evolučná zmena počas biologických invázií, 26. Vtáči poznávací proces v prírodných populáciách, 27. Hodnota dlhodobých krúžkovacích údajov v ornitológii, 28. Ekofyziológia cirkanuálnych a dlhodobých mechanizmov časovania: súčasné pokroky, 29. Vtáky v priestore: je variabilita na úrovni jedinca relevantná?, 30. Rozhodovanie v štarte migrácie u nočných migrantov, 31. Vplyv radiácie na vtáky a iné organizmy: Černobyl', Fukušima a ďalej, 32. Celoživotný individuálny vývoj ako dôležitý komponent biológie, 33. Farebné polymorfizmy, 34. Genómy a evolúcia moderných vtákov, 35. Evolučná morfológia vtákov: nové metódy a koncepcie, 36. Etno-ornitológia: vtáky, kultúra a ochrana, 37. Otočenie prúdu pre východoázijské migrujúce bahniaky, 38. Perzistentné organické znečisťujúce látky – pretrvávajúce problémy a nové aspekty pre migrujúce vtáky, 39. Potravná satisfakcia: nové pohľady ako vtáky získavajú potrebnú energiu a živiny, 40. Ekologická imunológia v 30-ke: kríza stredného veku alebo znovu získaná príležitosť?, 41. Nové zistenia a staré kosti – integračná paleoornitológia pre 21. storočie, 42. Fylogenetika vtákov: pokrok v poznaní evolúcie starosvetkých spevavcov, 43. Súčasný pohľad na pohlavný

výber u vtáčích modelov, 44. Vzťahy a mechanizmy metabolickej flexibility u vtákov, 45. Fyziologické mechanizmy podmieňujúce individuálnu variabilitu v biologických znakoch.

Abstrakty príspevkov boli publikované v karentovanom časopise *Ornithological Science* (http://www.ioc26.jp/ioc26_abst-all.pdf) a plnárne prednášky budú publikované v karentovanom časopise *Journal of Ornithology*.

Každý kongresový deň sa konali dve plnárne prednášky na rôzne ornitologické témy, prvá pred ranným a druhá pred poobedným programom. Počas kongresu sa uskutočnila aj členská schôdza Medzinárodnej ornitologickej únie so štandardným programom a zasadanie zvolilo nového prezidenta a viceprezidenta. V strede kongresu si účastníci mohli vybrať odbornú exkurziu z 8 ornitologicky významných lokalít v blízkosti Tokya alebo z 3 kultúrno-poznávacích exkurzií. Po ukončení kongresu bolo možné zúčastniť sa na postkongresovej exkurzii do jednej z 10 destinácií v Japonsku, východnej Sibíri alebo japonských tichomorských ostrovov.

Jediným účastníkom zo Slovenska bol autor tohto príspevku, ktorý prezentoval v referátovej sekcii *Synekológia* prednášku: „Naznačujú dlhodobé vzorce dynamiky ornitocenóz medzidruhovú konkurenciu? Analýza druhových asociácií nulovými modelmi.“ Prednáška vyvolala u účastníkov bohatú diskusiu. Budúci kongres bude o štyri roky v kanadskom Vancouveri.

Martin Korňan
LF TU vo Zvolene